

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Ur-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér.
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Kereskedelmi pálya.

Budapest, július 8.

A napokban záródott tanév végén igen sok ezer szülő foglalkozik azon nehéz és igen fontos kérdéssel, hogy mily pályára adja gyermekét. És valóban talán egyetlen állam polgársága sincsen oly annyira kevéssé tájékozva a pályaválasztás kérdése, a választott pálya kötelei, kedvezései és terhei felől, mint a magyar szülők zöme. A külföldön temérdek tájékoztató utmutató könyv forog a nagy közönség kezén, melyek statisztikai százalékkal mutatják ki egyes pályák túltömöttségét és más pályán haladók keresettségét. A sajtó van hivatva nálunk e közvetítő műveletet teljesíteni, hogy ne éppen a vak véletlen vezesse a magyar ifjúságot egyik másik pálya sorompóhoz. És a sajtó e nemes tisztet szívesen is teljesíti azon tudat által jutalmaztatva, hogy temérdek ifjat menthet meg a téves pályaválasztás végzetes örvényétől.

Az ügyvédi és köztisztviselői pálya tengődését és túltömöttségét látva, a gimnáziumok felsőbb osztályainak végzett növendékei részére a hivatottság és készütség arányai szerint legjobban ajánlhatjuk a mérnöki, katonai, tanári s lelkészi pályát, mely óriási méreteken fejlődvén, a közel jövőben gyors és biztos előléptetésre nyújthat reményt azoknak, a kik még a közeli jövőben lépnek e pályákra.

A pályaválasztás kérdésénél azonban tanácsadásra leginkább azon szülők szorulnak, a kik anyagi helyzetüknél fogva nem óhajtják, vagy nem képesek gyermekeiket 26-28 éves korukig eltartani, azaz ügyvédi, mérnöki, vagy tanári pályára sok ezer forintok áldozata árán gyermekeiket kiképeztetni, hanem már 17-18 éves korukban önállóvá akarják őket tenni olyképen, hogy biztos és jól jövedelmező pályára készítők tanfolyamba adják őket már 13-14 éves korukban. Az így gondolkozó szülők leghelyesebben teszik, ha gyermekeiket valamely jónévű kereskedelmi akadémiába iratják. A kereskedelmi akadémiák iránti előítélet, kivált a magyar alföldön, óriási volt s némileg ma is az. Ez előítélet azonban teljesen alaptalan. Sőt statisztikai adataink szerint ez intézetek elvégzése jelentékenyen előnyösebb bármely intézetnél. Hogy egy magyar alföldi város tanévéből merítsek példát fenti állításom igazolására, két egyaránt kitűnő hírnévvel és tanári karral bíró tanintézet és pedig a nagyváradi főgymnázium és a nagyváradi kereskedelmi akadémia ez évben végzett növendékeiről akarok megemlékezni.

A nagyváradi főgymnáziumban az idén 30 növendék tett érettségét a premonstreiek kitűnő vezetése alatt s e 30 növendék vagyosabb része még 5-6 évig Budapesten fogja tanulma-

nyait folytatni és szülőiknek évenként 1000-1400 frtjába kerülni. Ellenben a Propper János dr. vezetése alatt álló kitűnő hírnévű kereskedelmi akadémia 3-ad osztályu, 30 tagu hallgatószámának 75 százaléka ma, néhány nappal az érettségi vizsgálat után már 800-1200 frtos állással bír s önállóan megkeresi kenyerét.

A főgymnáziumot végző szegény tanulók tudvalevőleg egy-két év alatt kifáradnak az életküzdelemben s oda-
sülyednek, hogy holmi díjnoki állással kell beérniök. Mig ellenben a kereskedelmi akadémia hallgatóinak szegényebb része, épen ezen jogcímen hamarabb jut álláshoz az intézeti igazgatóság s a védnöki szerepet viselő kereskedelmi kamara elnökségének figyelméből.

Ezen megczáfolyhatlan körülményt látva, a legmelegebben ajánljuk a szülőknél, hogy keressék fel gyermekeikkel a jólétet, biztos jövőt és már az ifju korban kenyeret nyújtó kereskedelmi akadémia s hassanak oda, hogy ha netán városukban még nem léteznék, létesíttessék a nagyváradi városi hatóság és kereskedelmi kamara üdvös gyümölcsöket termő áldozatkészségének példájára minden nagyobb magyar városban kereskedelmi akadémia.

Egy közoktatási miniszteriumi tisztviselő.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Fürdőn.

(Karczolat a szezonból.)

— A „Torontál” eredeti tárczája. —

Adél felugrott a pamlagról s izgatottan kezdett beszélni:

„Ah uram, ez már csakugyan sok, a mit ön velem tesz! . . . Valósággal üldöz és kinoz, mintha keresve keresné az alkalmat arra, hogy nekem kellemetlenséget okozzon . . . Ön a fejt rázza? Tehát azt állítja, hogy a dolog nem így áll . . . Nos, uram, én be fogom önnek bizonyítani, hogy nekem van igazam! . . . Vagy tagadni meri ön azt, hogy otthon a fővárosban, heteken át azzal kinozott, hogy engedjem meg, hogy ön is eljöhessen ebbe a fürdőbe? . . . Hogy, mint ön mondá, ne legyen kénytelen heteken át távol lenni tőlem s fürdőzésem ideje alatt is szüntelenül mellettem lehessen s gyönyörködhessek bennem? Ugy-e, hogy mind erre nem adtam önnek engedélyt? . . . S midőn a vasutnál elváltunk, midőn ön utoljára csókolta meg kezemet, nemde megígérte, hogy távollétem ideje alatt még csak egy levelet sem fog irni? . . . Ugy-e, hogy mindez így volt? . . .

És mégis mi történt? . . . Ime, alig vagyok itt három nap óta, már itt van ön is, minden ígérlet, minden adott szó daczára! . . . Ah, uram, ez rettenetes könnyelműség öntől! Hát nem jut önnek eszébe, hogy férjes nő vagyok. Hogy esküvel vagyok lekötvé egy emberhez, a kinek hűséggel tartozom. Nem jut önnek eszébe, hogy kompromitálhat, hogy ily módon átszolgáltathat a világ megvetésének, az emberek mende-mondájának?

Ne is szóljon uram! . . . Tudom, hogy mit szoktak önök hasonló esetben ezekre felelni. Azt, hogy tudnak ugyan mindent, de nem gondolnak semmivel! Mert a szerelem, a szenvedély, mely hozzánk fűzi önöket, mindennél nagyobb, mindennél erősebb. Legyőzi eszüket s uralkodik akaratukon . . . Ha lángtengeren kellene keresztül jönniök s életük milliószor forogna kockán, még akkor is eljőnének, csak azért, hogy megcsodálhassanak, hogy láthassanak bennünket . . .

Ah, tudom én azt is jól, hogy mit értenek önök a látás alatt . . . Tudom jól, hogy nem csak látni, de birni is akarnak bennünket . . . Azt csak mondják, hogy önöket boldoggá teszi egy nyájas mosoly, s

hogy meglegszenek kis ujunkkal, melyet csókokkal halmozhatnak el, de mig kis ujunkat kezeikben tartják, titokban azon törrik a fejüket, hogy miként szerezhetnék meg az egész kart . . .

Ismerem én önöket jól, uraim! . . . Tudom, hogy hova néznek, s hova vágnak . . . Tudom azt is, hogy mi a rendes következménye ez ilyen vágásoknak . . .

Számolok a körülményekkel, mig önök nem teszik ezt. Gondolok a következményekre is . . . S ezek a következmények mondhatom, igen szomorúak. Mi jó származhatik például abból, hogy ön most utánam jöit . . . Oldalam mellett akar lenni szüntelen, s együtt akar velem megjelenni a társaságban . . . Az emberek kíváncsiak. Tudakozódní fognak utánunk, s csakhamar meg fogják tudni, hogy férjem van, s nem fogják a legtermészetesebbnek találni azt, hogy én nem férjemmel, hanem önnel járok fürdőre . . . Ettől fogva összes figyelmük ránk lesz irányozva. Ha valamely csekély dolgot észrevesznek, a mi gyanura adhat alkalmat, rögtön ki fogják azt hirdetni, s a pletyka csakhamar szájról-szájra fog járni!

Valami módon aztán elszivároghat a

Az elkeresztelések ügye. A „Pol. Corr.” egy budapesti távirata szerint Vaszary hercegprimásnak a főrendiházban mondott beszéde és a püspöki karnak a kormány álláspontjával szemben tanúsított magatartása nem fogja lényegesen megváltoztatni az egyházpolitikai ügyeket. A primás most már abban a helyzetben van, hogy az elkeresztelési kérdésben megindított agitációt lelohaszthatva, az ügyet az öt megillető határok közé szoríthatja.

A zimonyi katonai tanácskozások. A zimonyi katonai tanácskozásokon — mint Zimonyból írják — megbeszéltek, hogyan kell az orosz sereget a bolgár sereggel szövetkezve Bulgária határán feltartóztatni vagy Vidin alatt lekötöni. Megállapították azokat az intézkedéseket is, melyekkel a szerb hadsereget a szerb keleti, északi és nyugati határon télen ségre lehet kényszeríteni. A tanácskozásban részt vett tisztek a Dunán egész Ada-Kalehig mentek és megnézték, hol kellene a Duna megvédése céljából erődítéseket emelni. A vezérkar arra az eredményre jutott, hogy a természetes védművek, mint a Vaskapu, a Kazánszoros stb. fölslegessé tessék a mesterséges védműveket, csak sánczokat fognak felhányi vártüzéri ütegek számára.

A román kormány és a román irredenta. A „Berl. Börsencourir”-nak azt írják Bukarestből, hogy az egyre növekedő agitáció, a melyet a románok Magyarország ellen kifejtének, valamint a román sajtó izgató cikkei a bukaresti kormányt a lehető legkellemetlenebb helyzetbe hozták. Konstatálja az említett berlini lap levelezője, hogy a román lapok a legújmeresztőbb tulsásokig mennek, csak hogy a népet felizgassák, hogy a magyarokra, a kiket hunoknak hívnak, hajmeresztő kegyetlenségeket fognak. A román kormány ennek következtében elhatározta, hogy energikus rendszabályokat fog alkalmazni a bujtogatások ellen, s hogy több lapot be is fog pöröltetni.

mende-monda a fővárosba is . . . Férjem meghallja, rögtön vonatra ül, s egy szép napon, talán épen akkor, mikor mi egymás mellett ülve, vidáman beszélgetünk, a szobába toppan. . .

Ön erre felugrik . . . lovagias pose-ba helyezi magát, s kijelenti, hogy kész elégtételt adni. Bármilyet, a minőt férjem kíván. . . Másnap aztán megverekszenek, ön esetleg, megsebzí férjemet, s aztán este elmegy a színházba, hogy a hölgyek kegyelmesebben megbámulhassák. . .

Én nekem pedig esalatt össze kell csomagolnom, s el kell utaznom olyan vidékre, a hova a botrány híre nem hat el. Ilyen vidéket pedig nehéz találni. . . Mert a merre csak indiskrét hírlapok járnak, ott mindennütt suttogni fognak a dolgról. . .

Ime, ez lesz a vége a mi viszonyunknak, a melyet ön most oly szépek talál. . .

Vagy ön nem hiszi, hogy ilyen követményei lehetnének az ön meggondolatlanságának? . . .

A fiatal ember mit sem felelt. Lehajtottá fejét, s gondolkozott.

Az asszonyka egy darabig mosolyogva szemlélte őt, aztán hátravetette magát a pamlagon, s kacagva mondá:

— A hallgatás beleegyezés! . . . Ön tehát

Magunkról.

Nagy-Becskek, július 9.

Egyik budapesti nyomdából, — a hol a kétesebb értékű irodalmi limlomok szoktak könyörületességből nyomdafestéketkapni, — tegnap egy röpiratot küldtek nekünk lapunk szerkesztőségére czimezve.

A röpirat czime: „Torontál vármegye a Hertelendy-ára alatt és után.”

Szerzője: Váraljai Ferencz.

Terjedelme: Huszonhárom oldal.

A tartalma: A legjámorabb stilgyakorlat és a legsimplexebb kérdés azon helyzet fölött, melyet az új alispán megválasztása inaugurált Torontálban és a mely egy békétlenkedő klikknek okoz és okozott már előzményeiben hónapok óta sok álmatlan éjszakát, és követett el e klikkel kolosszális ügyetlenségeket, a hogy szokott ez mindenha lenni: a ki nem elégitett ambíció és a csufos kudarcz hatása alatt unalmaskodó kisebbségnél rendszeren.

A mi kíváncsiságot keltett ez a röpirat, az mindössze abban nyilvánult, hogy vajjon ki a szerzője? A sok, hajánál fogva előrántott angol idézetek miatt, sokan a derék Hiller barátunk egyik tanítványát sejtették szerzőnek, míg mások egy ambíciózus fiatal kereskedőnköt tapogatták e politikai ponyva matadorául, a miért is kénytelenek valánk az ügy személyes oldalának élet mai szerkesztői üzeneteink közt elvenni. Végül, a közönség tulnyomó része, Rusits doktor urat gyanúsította a szerzőséggel, és az összes „dájcsvárosi” intelligencia is ebben állapodott meg, mire a szétosztott potyapéldányok tulajdonosai nyomban megajándékozták legközelebbi sajtós szomszédaikat a Váraljai ur pamphletjével. . .

E nagy politikai esemény külsőségeivel és hatásával e szigorú hűségben beszámolván, mi is napirendre térnénk fölötté, ha ennek a szerencsétlen röpiratnak egy része világos tendenciával és otromba izetlenkedéssel nem támadna lapunk ellen is, és pedig — a mint rejtelmes dadogásából kiveszszük — azért, mert a megye közönsége abszolút többségének bizalmából megválasztott alispánt, mi is segítettük becsületesen megérdemelt polczára jutni.

Nem ambíciónk legyekre csapkodni, de a mikor magyar embernek jut az a szerencsétlen idea eszébe, hogy egy Torontálban óriási anyagi áldozatokkal fönttartott és par excellence a magyarság faji hegemoniájáért küzdő és minden tisztességes hazafi által örömmel üdvözölt napi lapot szemeljen ki egyszerű komizkodás tárgyául, akkor a legelemibb humanitás ösztönöz arra, hogy az ilyen megtévelyedettnek kezét félre üssük a papirosról.

Kénytelenek vagyunk magunkról beszélni, midőn e közönséges inszinuációt elhárítjuk, és ha a sokat emlegetett röpirat szerzője szerint a „Kis Lap”-hoz is hasonlít a „Torontál”, és ha „igazi irodalmi Liliput” is vagyunk szerinte, meglegyszünk a fővárosi a h h o z é r t ő szakemberek véleményével, mely lapunkat hivatásának élő, tisztességes nivón álló, és távirati értesítéseivel valamennyi társát tulszárnyaló lapnak tartja; és legfeljebb azt az egyet sajnáljuk csupán eddigi működésünk folyamán, hogy a „Rusits dr. és társai” által kidrúkkolt röpirat egy megjegyzésére rászolgáltunk akkor, midőn az észbontó elmeélel „borjufilé”-nek nevezett egy közleményünket megjelentettük: a Stassik Ferencz doktor által írott polemikus cikkben.

Csak ennyit akartunk mondani magunkról, mert kénytelenek voltunk vele.

És így megjegyzés nélkül hagyjuk azokat a többi szárnypróbálgató eszme szityzotyokat, melyek lapunkra vonatkoznak, holmi „sajtóirodai cikkek”, „hivatalos melléklet unalmas vize” és „kényszerkölcson utján gyűjtött előfizetők”-féle kifejezésekkel és édesen emlékeztetnek a politikai polemikák csecsemő korszakára.

Megjegyzés nélkül hagyjuk a torontáli regattista ifjuságra kent impertinens kifejezést („verejtékező gályarabok”) is, mert ezekkel már úgy vagyunk, mint a mikor az utcán pisszegnek.

Úri ember nem szokott arra megfordulni. . .

elismeri mindezt. . . No lássa! . . . Már most csak az a kérdés, hogy vajjon mindennek így kell-e történnie, vagy találunk-e módot arra, hogy mindez ne történjék így. Nos, legyen okos barátom, és — gondolkozzék. Ha ki tud valami okosat eszelni én nem fogok — nemet mondani! —cs.

Ujságok, hirdetések.

— Egy s más. —

A japáni ujságokról s a magyar kishirdetésekről közlünk itt pár apróságot.

Egy kalap alá foglaltuk ezeket.

Japánban jelenleg 550 ujság és folyóirat jelenik meg. Magában a fővárosban 17 napilap van, melyek kerek számban négy millió példányban jelennek meg; kivülök száz tíz nhat heti és havi folyóirat jelenik meg, melyeknek fél millió előfizetőjük van. A napi ujságok ára átlag 4 k. Minthogy a japániak írása nemcsak a „kana” (japáni abc) 47 jeléből, hanem a kínai írás igen különös 20,000 jelvényéből is áll, egy japáni nyomtatott lap előállítására nagy nehézséggel jár. A legjelentékenyebb lap a „Nitschi-Nitsch-Schimbun.” Ennél 150 ember dolgozik, köztük egy fő, egy politikai és öt segédszerkesztő, 12 riportter, egy gyorsíró, négy metteur (kiknek számos segédük van) és 12 nyomdász. Mint a világ összes lapjainál, Japánban is a riport képezi a legkényesebb feladatot. Minthogy a riporttereket soronkint fizetik, még pedig igen rosszul, tudósításaik javarésze képzeletük

szüleménye. Mindennek daczára hónaponta legföljebb 20 frtot keresnek.

A japáni ujságok mindmegannyian pártlapok. A szabadelvű, konzervatív, radikális pártoknak programjaiért küzdenek, sőt a chauvinistáknak is megvan a maguk közlönye.

A liberális, konzervatív, radikális elnevezések különben nem jelentik a japán lapokra és politikusokra vonatkoztatva ugyanazt, a mit Európában jelentenek, mert a japán parlamentarizmus fiatal volt még nem engedte a pártokat határozott irányúakká kifejlődni.

Japánban három nagy angol lap is megjelenik. Mint Oroszországban, úgy Japánban is a cenzura az érem tulsó oldala. Előzetes cenzura azoaban Japánban nem létezik, a rendőri palota egy termében husz hivatalnok ül, kiknek az a kötelességük, hogy az összes megjelent napi lapokat átvizsgálják, vajjon nem tartalmazznak e valami törvényelleneset. Ha az ollóval, vörös czeruzával felfegyverkezett cenzor valami „gyanusat” szimatol, átadja a lapot a főcenzornak, ki jelentést tesz a kormánynál. Az esetben, ha „felsőbb helyről” is osztják a hivatalnokok véleményét, udvariasan meghívják a szerkesztőt, hogy jelenjék meg rendőrségnél, hol minden teketória nélkül tudtára adják, hogy „igen tisztelt” lapját annyi meg annyi napra, vagy hónapra felfüggesztik. A végzethez hasonlóan a japáni cenzura sem ad semmi intést, semmi nyilatkozatot, hanem váratlanul sujt. Néha azonban nem elégesznek meg a felfüggesz-

„Torontál“.

Julius elsejétől új előfizetést nyitottunk a „Torontál“-ra és föl hívjuk lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése július elsején lejárt, hogy előfizetéseiket minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás álljon be.

A „Torontál“ előfizetési ára:

Egész évre	12 frt
Félévre	6 frt
Negyedévre	3 frt
Egy hónapra	1 frt

Mutatványszámokat egy hétig ingyen és bérmentve küldünk, egyszerű levelezőlapon való megkeresésre.

A „Torontál“ kiadóhivatala.

HIREK.

— **Személyi hir.** Rónay Jenő főispán — mint Nagy-Szent-Miklósról írják lapunknak — július 6-án reggel érkezett oda és rövid megszakítással este 8 óráig a főszolgabírói hivatalban vizsgálatot tartott, hol mindent rendben talált. Rónay főispán Nagy-Szent-Miklósról július 7-én reggel Perjámosra utazott, hol szintén a hivatalt vizsgálta meg.

— **Lapunk felelős szerkesztője** ma reggel Szegedre utazott, a „Tiszai regattaszövetség“ versenyeire, hol a „Torontál“ hajós egylet is derekas részt vesz az érdekes küzdelemben.

— **Országos regatta verseny Szegeden.** Szegedről írja tudósítónk pénteki kelettel: A mérkőző regatta egyletek már nagyban járják a folyót színes verseny-csónakjaikon, festői egyenruhájukban. A becskerek-i regattistákat, akik már 5 napja itt vannak, követték Szegedre tegnap a temesváriak, akik már tegnap megkezdték a trainingot a Tiszán. Ma még természetesen kombinálni is alig lehet, hogy melyik egylet lesz a győztes. Annyi azonban bizonyos, hogy a budapesti „Neptun“, mely most tért haza győzedelmes bécsi utjából, féltelmes ellensége lesz az alföldi sport egyleteknek. A rendező bizottság mindent elkövet, hogy a közönség számára lehetőleg

téssel, hanem rendőri vizsgálatot is indítanak, melynek végeztével a szerkesztőt bezárják. Hogy ezen kellemetlenségektől megszabaduljanak, a szerkesztők is utánozzák a sorsot, mely tudvalegőleg gyakorta ártatlan embereket is sújt. A szerkesztők ugyanis pénzért vásárolnak embereket, kik a szerkesztésért járó felelősséget magukra vállalják.

A lapok nagy száma dacára a journalisztika még csecsemő korát éli. Nem tudnak ott még semmit az európa-amerikai szenzáció hajhászásról sem a szövegben, sem a hirdetésekben. Ez az idyllikus állapot bizonyára rövid idő múlva megszűnik. Csak valamely ravasz eszű, civilizált japánnak egy vállalkozó kapitalista segítségével nagy lapot kell alapítania, mely az országot feltűnő hirdetésekkel és falragaszokkal elárasztja; külföldi tudósítókat szerződtet, s a japáni sajtó csakhamar egészen európai színvonalon fog állani.

A hirdetések a japániak alig ismerik. Nálunk azonban még az apró hirdetések is népszerűek.

Tapasztalt újságolvasó tudja, hogy ilyenkor nem az az érdekes, ami belül van az újságokon, hanem az, amit a kiadóhivatal „szerkeszt“, t. i. a hirdetések gazdag rovata.

Kiváltképpen boldogok azok az apró fő- és székvárosi képes lapok, melyek legin-

kényelmet biztosítson. A vasárnap délután fél öt órakor induló gőzhajó viszi a nagyközönséget a versenyterre. Vasárnap este 9 órakor a Tisza-szálló nagytermében bankett lesz. Utána táncz.

— **Koronázási jubileumi emlékérem.** A koronázás XXV-ik évfordulója alkalmából veretett ezüst emlékérem egy példányát küldte meg a belügyminiszter Nagybecskerek város törvényhatóságának. Az érem nagysága körülbelül olyan, mint a negyedforintos s egyik oldalán Ó Felsőge mellképét, a koronázási palástban ábrázolja s „Ferencz József, V. K. A. Cs. és M. H. J. D. O. Ap. Kir.“ körirattal ellátva viseli, — másik oldalán pedig az érem alkalmi jelentősége. „A koronázás XXV. évfordulója alkalmából. MDCCCXCII“ van feljegyezve.

— **Közsegház-felszentelés.** Július 2-án Györgyháza község ritka ünnepélynek volt színhelye. Mint levelezőnk írja, a sok küzdelem után épült, csinos és praktikus községháza szenteltetett fel e napon. Délután 4 órakor a helybeli imaházban isteni tisztelt tartott Rothmayer Zsiga zichyfalvi és Nigrinyi Alajos úrményházi plébános urak vezetése mellett. Az imaházból körmenetben ment a lakosság a községházhoz, melyet a zichyfalvi plébános szókásos czeremoniával felszentelt. Ezután a ház elé lépve hangzatosan kifejté a községház célját, említé s a lakosoknak szívére kötötte minden magyar polgárnak szeretett hazánk és alkotmányos nyelvünk iránti köteleességét, az utóbbi elsajátítására és terjesztésére serkentette a lakosságot. Végre elmondta Birg Konrád bíró, a község jó létének emelésére kifejtett érdemeit, bírót a népek, népet pedig bíróknak szívére ajánlotta. Ezután a körmenet visszavonult az imaházba, hol „Te Deum“ tartatott meg. Este a községház termeiben társas vacsora rendeztetett, melyen a környék intelligenciája s a község lakossága tömegesen vett részt. A kedélyes vacsora közben Rothmayer plébános a király- és kormányra mondott köszöntőt; ezután a községi jólét előmozdításában érdeműs s szeretett körjegyző, Steiner Mihály, üdvözölte és elítette Rónay Jenő főispánt, Kotsis Ferencz úrményházi jegyző éltette a megyei tisztviselőket, Birg Konrád bíró köszöntötte fel a jelenlevő vendégeket stb. A társaság csak a késő esti órákban oszlott szét. Ez alkalommal röviden ecsetelem a kis Györgyháza rohamos emelkedését. 1850-ben telepítették a község, 1887-ben csatoltattak

kább a nép kezén, kofák, ülcsikjén, fiakerek bakjain forogván, a közönségük köréből eredt eredeti „apró hirdetésekkel“ képesek felderíteni akár a legspleenesebb angolt is.

Találomra kiállunk egyet-kettőt egy ilyen lapból, annak bizonyosságára, „hogy a virágnak megtiltani nem lehet“.

Az első kategóriába tartoznak az „ismerkedők“.

Ime egy pár mutató.

A legszolidabb ez:

Két szolid fiatal leány ösmeretséget óhajt kötni két szolid fiatal úrral. Ajánlatok „Tavasztündér és Rózsakirálynő“ czimvel a zónára.

Megható szobalány-idyllek kezdő pontjai a következő naiv hirdetések:

Két csinos 21 éves fiatal ember óhajt két szintén csinos 17 éves szobalánnyal megismerkedni. Ajánlatok „szőke-fekete“ czimen.

Vagy:

Csinos szobalánnyal óhajt megismerkedni egy fess fiatal ember. Czim: Fess gyerekek.

Mintha csak rá akarna felelni eme fárfias császbavakra ez a két gyöngéd cziczuskedélyből fakadt annonsz:

Én egy csinos fiatal szobalány vagyok, őszinte ismeretséget szeretnék kötni egy tisztességes emberrel, csak őszinte levelekre válszolgok. Czim „Takarékos.“

hozzá N. Gréda pusztái. A szegény sors-üldözte lakosság 1887. év elején 13 ezer forintnyi adónemek hátralékában senyvedett. A megye illetékes hatósága s a körjegyző látta Györgyházának hanyatlását, oda hatottak hát a bíró választásnál, hogy 1887. év elején Birg Konrád vezesse a községet. Egyhangulag meg is választott Birg Konrád bírónak. Ez öt év alatt felépítette a községnek a törvénytábla iskolát, az imaházat kellőleg berendezte, harmoniummal ellátta, az adónemek hátralékát kiírta, sok lakosnak keresetet talált, s most a községházat építette föl s folyton a népjavát mozdítja elő dicséretes buzgóságában.

— **Színház Nagyszentmiklóson.** Az itt működő színtársulat utolsó hetében — írja nagyszentmiklósi levelezőnk — július 5-én került színre Elektra. A czimszerepet Ruzsa Eitel adta, ki ezen szerepben még jobban kivívta a közönség tetszését és dicséretét; mindenki feszült érdeklődéssel várta, hogyan fogja ezen iparkodó és szép tehetséggel s képzettséggel bíró művésznő e nehéz szerepet személyesíteni, de igen kellemesen csalódtak, mert az elért kitűnő siker nagyban felülmulta a közönség várakozását. A közönség feszült figyelemmel hallgatta a művésznő minden szavát, figyelemmel kísérte az alakítás minden mozzanatát s minden jelenés után három-négyszer a lámpák elé hívta s frenetikus tapsai közt megélenezte a törekvő színésznőt. A társulat e hó 12-13-án Módosra megy. A módosiak örülhetnek, hogy a társulatban van néhány tag, kiknek játéka meg fogja nyerni az ő tetszésüket. (Justus.)

— **Pályázati hirdetés az óvónőképzőbe való felvételre.** A hódmezővásárhelyi állami kisdövényőnképző-intézetben az 1892-3. tanév kezdetével, vagyis f. évi szeptember hóban a kisdövényőnképző intézeti tanfolyam mindkét osztálya megnyílik s egy-egy osztályba 40 növendék fog felvételt. 1. Az első osztályba felvételnek oly leányok, kik 14. évüket betöltötték, egészséges és ép testalkattal, valamint tiszta hanggal és zenei hallással bírnak és valamely nyilvános polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik osztályát vagy felső népiskola második osztályát sikeresen bevégezték, vagy a megfelelő tantárgyakból a felvételi vizsgálatot sikerrel kiállják. A felvételi vizsgálat a polgári leányiskola azon tananyagára terjed ki, a melynek nyilvános iskolában tanulását a jelentkező nem igazolja. 2. A második osztályba első sorban oly okleveles rohami iskolai tanítónők vétettek fel, kik alkalmazás nélkül vannak és

És:

Egy csinos, szép kis leány vagyok, óhajtok egy csinos baka altisztal megismerkedni. Czimem: „Csak a mama meg ne tudja.“

Legkapitálisabban azonban a szalma-özvegyeknek merőben új teoriáját veszi mindjárt gyakorlati alkalmazásba.

Imhol a példák:

Egy 36 éves iparos (szalma-özvegy) óhajt megismerkedni egy tisztességes szalma-özvegnővel, kinek némi hozománya is van. Levelet kérek „Szalma-özvegy“ czimen.

Még sokkalta czifrább ennél az ő tözsomszédja, mely is illetékepen szól közönséges emberi észnek merőben felfoghatatlan rejtélyességgel:

Én egy 40 éves, csinos és jó üzlettel rendelkező nő (szalma-özvegy) vagyok, óhajtánék megismerkedni mielőbb egy olyan férfival, esetleg mással is, kinek egy vagy két ezer frt hozománya van Házasság nincs kizárva. Czimem: „Egy csinos és jó gazdaszszony.“

Nem-e fontolták meg a derék és fölöttebb naiv kishirdetők, hogy az ő szalma-özvegyesükből a házasság ugyan nincs kizárva; ellenben annak valószínűsége esetén nek személyesen egészen bizonyosan belesz nek zárva „kettős házasság“ czimén megfelelő számú időig.

magukat a kisedővónői pályára kiképezni kívánják. Továbbá a második osztályba felvételt oly növendékek, kik valamely nyilvános felsőbb leányiskola hatodik osztályát vagy az elemi iskolai tanítónőképző intézet első osztályát sikerrel bevégezték. Ugyiszintén felvehető a második osztályba azok is, kik az első évfolyamra előirt tananyagot magán uton elsajátították és abból a felvételi vizsgálatot sikerrel kiállják. — Ezen felvételi vizsgálat a polgári leányiskola azon osztályának tananyagára is kiterjed, a melynek nyilvános iskolában végzését a jelentkező nem képes igazolni. Ha az elemi iskolai tanítónőképző-intézet első osztályát végzett növendék megelőzőleg felső népiskolát vagy négy osztályú polgári leányiskolát nem végezett volna, akkor az utóbbi iskola tananyagából szintén tartozik felvételi vizsgálatot tenni. A második osztályba felvétel végett teendő felvételi vizsgálatért 20 frt díj fizetendő. Feltétlenül szükséges, hogy a második osztályba felveendő növendék 15 évét betöltötte, egészséges és ép testalkattal, valamint tiszta hanggal és zenei hallással bírjon. Mindkét osztályba felvételhez megkövetelt tiszta hang és zenei hallás igazolása végett a felvételi feltételeknek egyébként megfelelő jelentkezők zenei hallásukra, rhythmikus érzékükre és hangjukra nézve meg fognak vizsgálatni. A beszélszerv feltűnő fogyatkozása, a zenei hallás és rhythmikus érzék teljes hiánya miatt a jelentkező elutasítottatik. Azon czélből, hogy az ország különböző nyelvű vidékei a kisedővónői szülő 1891. évi XV. t.-czikk követelményeinek megfelelő képzettséggel bíró kisedővónőkkel ellátásának, a felvételnél különös figyelem fordítandó a növendékek nyelvismeretére. Ennélfogva a csak magyarul tudó jelentkezők mellett általam megállapítandó arányban oly növendékek fognak felvétetni, a kik a német, román, szerb vagy tót nyelvek egyikét is beszélik. A kisedővónői intézettel kapcsolatban levő internatusba 50 növendék fog felvétetni. A bennlakó növendék élelmezésért és teljes ellátásért egy tanévre 100 (egyszáz) frt díjat fizet. Az internatusi 50 hely közül 20 egészen díjtalan, 20 pedig féldíj-s. A díjak negyed-évenként előre fizetendők. A kisedővónőképző intézetben a tanítás díjmentes. Sem a bennlakó, sem a bejáró növendékek tandíjat nem fizetnek. A felvétel iránt folyamodók a következő okmányokat tartoznak eredeti példányban vagy hiteles másolatban bemutatni: a) a keresztlevelet vagy születési bizonyítványt, b) a legutóbbi két tanévről szerzett iskolai bizonyítványokat, c) a testi épséget és egészséget igazoló hatósági orvosi bizonyítványt, d) a második védhímlő oltást igazoló bizonyítványt, e) ha a folyamodó a megelőző tanévben nem járt iskolába, egy ezen időről kiállított hatósági erkölcsi bizonyítványt, végül f) a folyamodó nyelv ismeretét igazoló okmányt. A folyamodók az intézeti orvos által is meg fognak vizsgálatni s azok, kik nem ép érzékűek, vagy a kik feltűnő testi fogyatkozásban szenvednek a kisedővónői képző intézetbe nem vehetők fel. A felsorolt okmányokkal felszerelt s a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények f. évi augusztus hó 1-ig Torontál vármegye kir. tanfelügyelőjéhez küldendők.

— Sztrájk a temesvári gyárudvarban. A temesvári gyárudvar igazgatósága és a gyárban alkalmazott kádárok közt az utóbbi időben feszült volt a viszony, mert az igazgatóság ellenozta, hogy a kádárok táncmulatságot rendezzenek a pacsirtamező nevű mulatóhelyen, melynek korcsmárosa nem mért temesvári sört. Az igazgatóság éreztette a kádárokkal, hogy ha résztvesznek e mulatságon, vele gyűlik meg a bajuk. Hogy elejét vegyék e bajnak, a kádárok kérvényt nyújtottak be az igazgatósághoz, melyben kéri, hogy: 1. akkor, midőn reggeli 2 órától éjfélig vannak munkában, a következő nap szünnap legyen és gondoskodjanak megfelelő felváltásról is; 2. az eddig havonként kiszolgáltatott bér ezentul

hetenként adassék ki; 3. az alku szerinti munkát szüntessék be. Az igazgatóság kéreken megtagadta e kérelem teljesítését. A gyárudvarban alkalmazott 30 kádár ennek folytán csütörtökön este gyűlést tartott, gyűlésüket azonban Szávits kerül. kapitány feloszlatta. A kádárok ma reggel beszüntették a munkát, s bejelentették a rendőrségnél, hogy vasárnap f. hó 10-én d. u. 3 órakor gyűlést tartanak a „Kék golyóhoz“ címzett vendéglőben. B and l főkapitány azonnal megindította a tárgyalásokat, hogy egyezséget hozzon létre a sztrájkolók és a gyár igazgatósága közt

— Uj rezidenczia Karlóczán. Brankovics György szerb patriárka Karlóczán a régi s már teljesen alkalmatlan palota helyett egészen új, megfelelő rezidencziát épített. Az új palota a modern igényeknek megfelelően 220.000 forint költséggel épül. Az ünnepélyes alapkövetétel a napokban ment végbe a patriárka jelenlétében.

— A Kővér-kastély kirablása. Kővér Béla talpasi kastélyát kedden éjjel ismeretlen álarozos egyének feltörték és kirabolták. Az összes szekrényeket szétrombozták és az ott talált ékszereket és pénzt elvitték. Az elloptott értéket 30-40,000 frtra teszik. Kővér Béláné ez idő szerint nincs otthon. Enyeter aradi csendőr-szárnyparancsnok azonnal intézkedett, hogy a rablók kézrekeríttessenek.

— Rothschild báró kedélybeteg. Párisban az a hír terjedt el, hogy Rothschild Adolf báró kedélybeteg. A Rothschild ház részéről azonban valótlanok mondják ezt a hírt, s azt állítják, hogy a báró gyengélkedett ugyan, de egészsége már helyreállott és sétákat is tesz. Rothschild Adolf nem tartozott a czéghez, hanem nagy előszereettel gyűjtött мүкincseket. Azt beszélték, hogy Rothschild egy idegrohama alatt szét akarta rombolni мүкincseit és hogy palotájának kertjében egy fejszével zuzta össze a szobrokat. Rothschild Adolf báró hetven éves, fia Rothschild Károlynak, a ki azelőtt a czég napolyi üzletét vezette.

— Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágyhiányban, gyomorgöröcsökben és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seiditz por“ használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— Herkulesfürdő, a Csernavölgy gyöngye az idén egy hidegvizgyógyintézet tel gazdagított, a melynek élén mint vezető orvos, Szörényi Tivadar dr. áll. A mostani idény oly látogatott, mint már évek óta nem volt, minthogy a csodatevő forrásokon kívül minden idegbeteg és hasonló bajok biztos gyógyulásra találnak. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat a vállalat mai lapunk hirdetési rovatában foglalt ismertetésére.

Táviratok.

A valuta-javaslatok tárgyalása.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsi jelentések szerint, az osztrák házban a valuta-javaslatok tárgyalása nagy arányokat fog ölteni. A magyar képviselőházban 3-4 napig fog tartani.

A torontáli kivándorlás vége.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ ered. távirata.) A szófiai osztrák-magyar konzulátus hivatalos jelentése szerint, nemrégen több torontálmegyei

telepes megkereste a bolgár kormányt, hogy engedtesse meg nekik a Bulgáriában való megtelepülés. A bolgár kormány ezt határozottan megtagadta, mert nyalább számra érkeznek az aldunai magyarok, németek és oláhoktól hasonló kérvények és mert az idegeneket a benszülőttek rossz szemmel nézik.

Crispi megvakult.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Római hírek szerint, Crispi volt olasz miniszterelnök, jobb szemére megvakult. Rómában operálni fogják.

A Bismarck-hajsza.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ er. távirata.) Berliui udvari körök a „Reichsanzeiger“ czikkéből a sorok közt azt olvassák ki, hogy Reuss herceg bécsi nagykövet: lemondjon állásáról. Állítólag a császár Reuss feleségének viselkedését rossz néven vette. Reuss hercegné kijelentette, hogy nem hagyja magát Bismarckkal szemben Berlinből komandiroztatni, mert ő is fejedelmi vér.

Gladstone pártja.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból távirják, hogy a Gladstone-párt eddig negyvenhárom mandátumot hódított.

A magyarellenes fiumei kereskedelmi kamara.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Fiumei kereskedői körökben mély megbotránkozást kelt, hogy azon indítványt, mely szerint a kereskedelmi kamarában az olasznyelvű jelentésekhez annak magyar fordítása is mellékeltesse, elvetették.

Megrendítő szerencsétlenség.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Jankovics Béla föld-birtokos rétei kastélyából előkelő társaság kocsizott a multság után Ipolyságh felé tartva. Egyik kocsiban Ivanka képviselő neje, ennek nővére Pongrácz báróné ült, ölében leánykájával. A lovak utközben megbokrosodtak, mire a báróné leánykájával kiugrott a kocsiból. Agrázskódást szenvedett, és kalaptüje több centiméternyire fejébe furódott. Mindketten élethálál közt lebegnek. Ivánkáné a felborult kocsiból kiesett és súlyos sérüléseket szenvedett.

A szerb király utja.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Sándor szerb király ma 3/4 10 órakor Budapesten átutazott kíséretével. A király Emsbe utazott egy negyedóra mulva, és a mig a váróteremben időzött, számos előkelő szerb csoportosult körülötte.

Elfogott híres rablók.

Budapest, július 9. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiai jelentések szerint a dubniczai hatóság a hegyek közt, az Athanaisos bandájából hetet elfogott. Athanaisosnak nyomában vannak.

A román külügyminiszter a román-magyar ügyről.

Budapest, július 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „M. H.” egyik munkatársa beszélgetvén La hováry román külügyminiszterrel, ez kijelenté, hogy legfőbb óhajuk, hogy a magyarországi románok a magyarokkal békében éljenek.

A kolera.

Budapest, július 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból érkező jelentések szerint, a fekete tengerről érkező összes hajók, az illető kikötőkben orvosiilag megvizsgálatnak. Velenczében fertőztelemitik és esetleg vesztegzárt alkalmaznak. Párisból jelentik, hogy St.-Vucenben öt koleraszerű eset volt, egy halálos kimenetellel. Pétervárott óriási rettegés uralg, mert a fertőzött vidékekről mind nagyobb tömegek tódulnak oda.

Öngyilkos játékos.

Budapest, július 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Monacóban Vuanti orosz gróf, mivel Montecarlóban félmillió frankot vesztett, agyonlötötte magát.

REGÉNY-CSARNOK.

Rangon alul.

— Elbeszélés. —

Irtá: P. Szathmáry Károly.

(11-ik folytatás.)

Atala grófnő ugyan nem igen volt kedvezően hangolva; mert tartott tőle, hogy közte és Matild között újra versenyre kerül a dolog, melyben ő csak vesztes lehet: de a kérést megtagadnia nem lehetett; a társaság begyűlt a szalonba s a mozgékony Berky bárónak első dolga volt a munkában levő képről a leplet leemelni; mire az egész társaság a kép köré gyűlt és mindnyájan, még maga a grófnő is bámulatának adott kifejezést, hogy az arczkép mennyire szerencsés befejezést nyert.

Atala első pillanatban nem is figyelt a képre s valami olyanformát mondott, hogy még nincs is egészen befejezve; de midőn Elemér kijelentette, hogy kár lenne többé egy vonást is adni a képhez, maga is közelebb jött s elbámult az előnyös változáson.

Matild a zongoránál állva lapozott s nem látszott figyelni a társaság megjegyzéseire; de Atala azonnal észrevette, hogy ki avatkozhatott művészi feladatába; azonban nem akarta magát elárulni; a helyett beszívta keskeny ajakát; a képre visszabocsátotta a leplet s Matild tekintetét kerülve, leült játészani zongorájához.

Megújult ugyan a kérés Matild zongorajátéka iránt is: de ez, nehogy Atalát felingerelje, óvakodott a versenytől és azon ürügy alatt, hogy fejfájása van, a versenyt ezuttal kikerülte.

Atala grófnő fölállt a zongorától s arca szokatlanul felderült egy új eszmére, mely hirtelen villant föl agyában.

— Ugy látom, urak, — mondá a társasághoz — hogy ezuttal az én szerény játékkal kell beérniük; azért egy indítványom van, mely talán e kellemes időben legalkalmasabb szórakozásul fog szolgálni: önök ugyanis mindannyian lóháton jöttek; tegyünk egy sétalovaglást a nagy erdő felé.

Ez indítványnak hátulsó gondolatát az képezte, hogy Matildnak, kiről Atala nem tette föl, hogy lovagolni tudjon, ezuttal el kell maradnia a társaságtól, melynek ő,

mint gondolta, ezuttal egyedül marad királynője.

Helyes, elfogadjuk! — kiáltották a fiatal urak; de Clarisse ellenzőleg szólt közbe:

— Akkor a társaságnak kétfelé kellene szakadnia; mert mind én, mind Matild itt-hon maradnánk.

Nem látom át miért, — veti ellen Elemér gróf — Matild eljöhét a Nerón és te, kis hugom, a jámbor öreg Rhadamanton, melyen már többször ültél.

Atala diadalmasan tekintett Matildra, Clarisse pedig kétkedőleg; de mindkettőt meglepte Matild egyszerű válasza:

— Miért ne, ha a társaság úgy akarja? A férfi-társaság lement az istállókhöz; a nők az öltözéshez láttak és nem sokára mindhárom megjelentek a kastély tornácán, melyen őket már készen várták a felnyergelt lovak.

Matild egyszerű fekete lovagöltönyében és kis tollas bársony csalmájával lóháton is igen kellemes jelenség volt; ő képezte Clarissal az előcsapatot; míg Atala a fiatal urakkal egész csoportban haladt a lassu lépésben megindultak után.

Igy ment a társaság a falun keresztül; de midőn a szabadba kijöttek, Atala grófnőben fökelt a tündöklés s megszégyenítési vágy; kis ostorát érezte elevenvéru lovával, hogy a lassan menő más két hölgyet megelőzze.

— Vigyázz, Atala! — kiáltott rá bátyja, — ne menj nagyon közel Matild Nerójához, mert az a Rhadamanton kívül nem igen tűr más lovat maga mellett és olyankor harapni szokott!

De Atala vagy nem hallotta, vagy hallatlanná tette bátyja figyelmeztetését; szeméből vetélyvágy vagy épen káröröm villogása tört elő s midőn Matild lova mellé ért, a Nerót ostorával érintette, miközben Matildra reá kiáltott:

— Gyorsabban, asszonyok, most versenyfutás lesz!

A csapásra Matild lova egy hatalmas ugrással felett s utólérve Atala vágató lovát, azt kegyetlenül harapni kezdte; mire a nekivadult ló eszeveszett vágatással rohant a síkságnak; ugy, hogy lovaglónője nem volt képes többé rajta uralkodni, hanem néhány percznyi küzdelem után ájulás környékezte, ingadozni kezdett a ló hátán; ugy, hogy az egész társaság vetélkedve igyekezett nyomába jutni, hogy a veszélytől megmentse.

Clarisse grófnő öreg paripája nem győzte a versenyt s messze elmaradt a társaságtól: de Matild erős kezekkel vezette tüzes pejkanczáját és csakugyan majdnem egy szerre ért Elemérrel Atala elragadt lova közelébe; és pedig oly szerencsés pillanatban, hogy a lovától lehanyatló Atalát derékon kaphatta s erős karral magához szorította, míg annak nekivadult lova gazdátlanul száguldott el a távolba.

A társaság körülvette s megéltette a bátor lovagnőt, ki elájult sógornőjét tartotta karjai között; azután pedig a férfiak segítségével leszállva lováról: Atalát az ut menti gyepre fektette s az alant folyó csermelyből, két tenyerében vizet hozva, nemsokára magához téríté.

A társaság lehangoltan tért vissza; maga Elemér gróf az elmaradt ló hiányában épen gyalog. Utközben természetesen a baleset képezte a társalgás tárgyát és Atalának hallania kellett, miképen magasztalják épen annak bátorságát, kit ő megszégyeníteni akart.

— Bizony, kedves hugom, — mond Elemér gróf, ki az Atala alá adott Rhadamantot vezette, — az én Matildomnak köszönheted, hogy e bajból menekültél.

— Miért, — mond szárazon Atala, — talán jobb lett volna, ha kitörtem volna nyakamat. És sötéten nézett a földre maga elé.

VII.

Ugy látszott, hogy a lecke megtette hatását; mert Atala, bár szívében talán mélyebben érezte megaláztatását, mint ed-

dig, egész erejéből igyekezett elrejteni ellenszenvét sógornője iránt. Annál jobban kitüntette ragaszkodását Matild iránt Clarisse, kibén a ház új tagja valódi testvérré talált s kinek forró ragaszkodása nélkül férje nagy elfoglaltsága mellett nehezen lett volna a kastélyban való otthonlét elviselhető. E rokonszenvre Matildnak annyival nagyobb szüksége volt, mert helyzete oly reménytel kezdette kecsegtetni, mely a mennyire örvendetes volt az ifjú párra nézve, épen annyira igényelte a lehető kimeletet is.

Ezalatt a két sógornak, Elemér gróf és Csengey Gyulának, kik egymás gazdasági ügyét teljes erejükből támogatták, nagy terveik voltak gazdaságuk jövedelmesevé tételére; és e végett — sőt talán valami egyéb végett is — az erőteljes és életrelvő fiatal ember, csaknem mindennapos vendég volt a gyerővári kastélyban s bátran hozsátelhetjük, hogy egyuttal szívesen látott vendég is.

Elemér gróf úgy számított, hogy a reá váró családi öröm bekövetkezte után a gyakorlati észjárásu s gépészetben is valódi jártassággal bíró sógorával egy kirándulást tesznek Angliába, az újabban felfedezett gazdasági gépek megtekintésére és a gyakorlatiaknak mutatkozók megszerzésére. Különösen egy alkalmas gőzeke képezte vágyaik tárgyát; mert mindketten azt remélték, hogy a vidék különös alkotásu talaját egy ily mélyebb vágásu földszántással nagy termékenységüvé tehetik.

Csakugyan a kis Elemérke keresztelője után pár héttel meg is indultak, kísérvé az otthoniak szeretete s reményeitől.

Mindent csak azért mondjuk el, mert tájékozást nyujt egy eseményhez, mely Elemér gróf távollétében a kastélyban történt s mely kicsinyben mult, hogy meg nem zavarta az ifjú házaspár boldogságát.

Egy napon, midőn Matild, bár még gyengélkedve, már fenn járt, kis gyermekének sírását hallotta a közös tornáczon, hová friss levegő végett a gyermeket kiküldötte volt dajkájával. Mint gondos anya azonnal utánna sietett gyermekének s épen a közös ebédlőből nyíló ajtó küszöbére ért, midőn Atala grófnő indulatos hangját hallá:

— Vigye el azt a paraszt porontyot, — volt a nem épen gyöngéd figyelmeztetés, — a sok gyermeksírási miatt utoljára ki kell az embernek költöznie saját kastélyából!

(Vége következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— „Tudósító.” (Nagy-Torák.) Nagyon szívesen vennők tudósításait; csak gyorsan és tárgyilagosan szíveskedjék azokat megajteni.

— B. M. (Nagybecskerek.) A „Torontálmegeye a Hertelendy-szera alatt és után” című röpíratot nem Eisenstädter Béla ur irtá. Eisenstädter ur ezt személyesen ki is jelentette előttünk.

Nyilttér.*)

Csíkos és koczkás selyem-szöveteket, Louisina, Foulard-Sürak-Taffeta, nemkülönböztetve Merveilleus selymeket is méterenként 45 krtól 3 fnt 85 krig egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen szállít Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (30,—49.22)

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

9741. ki. sz. 1892.

(318—1.1)

Hirdetmény.

Melyszerint közhírré tétetik, miszerint az 1891. évre vonatkozó községi zárszámadások az 1886. évi XXII. tcz. 142. §-a rendelkezéséhez képest a folyó évi július hó 9-től bezárólag 23-áig a városi számvevői irodában közszemlére ki vannak téve, hol is a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi július hó 7-én.

Dimitrievits György,
tanácsnok, polgármester h.

1236. szám 1892.

(321—2.1)

Birtokeladási hirdetmény.

A temesvári tekintetes államjóságigazgatóságnak folyó évi 10381. számú rendelete folytán alulírott kincstári uradalmi ispánság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a csatádi kincstári uradalom tulajdonát képező és Aurélház község határában elterülő 508 hold 67 □-öles tagosított birtok rizstermelési kötelezettséggel folyó évi július hó 14-én délelőtti 10 órakor alulírott ispánság hivatalos helyiségében örök áron el fog adatni.

Ezen árveréshez venni szándékozók 10 százalékos bánatpénzzel ellátva meghívtnak.

Kikiáltási ár 101,994 frt.

A bővebbi feltételek itt megtudhatók.

Magyar kir. ispánság.

Kelt Ujpécson, 1892. évi július 7-én.

I r i n y i E a d r e,
kir. uradalmi ispán.

11.227. szám 1892.

(317—1.1)

Árverési visszavonás.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztériumnak folyó évi 38.955. számú rendelete következtében folyó évi hó 16-ik napjára kiírt birtokeladási árverés a knézi 872 hold 800 □-öles pakácsi pusztára nézve a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisztériumnak folyó évi 46.183. számú rendelete folytán visszavonatik.

Temesvár, 1892. évi július 5-én.

A m. kir. jószágigazgatóság.

9545. ki. sz. 1892.

(320—1.1)

Árlejtési hirdetmény

A muzslyai telepre vezető ut első szakaszának kiépítése tárgyában.

1. Nagybecskerek r. t. város a fenti utépítési munkálatot oly vállalkozó által szándékozik teljesíteni a ki a város által természetben kirendelendő közmunkásokat alkalmazni tartozik.

2. Az előirányzat szerint az azon vonalon szükségelt munkaerő 1750 közmunka kézi napszámot tesz ki, megjegyztetik, hogy az oldal árokon kívül az ut korona szélessége 12.00 méterrel van tervezve.

3. A vállalkozó tartozik ajánlatában az általa igényelt kézi közmunka napszámok számát számokkal és betűkkel kitüntetni, és Nagybecskerek város kötelezi magát az igénylő munkaerőt idejekorán rendelkezésére bocsátani.

4. Ha a vállalkozó által igényelt közmunka napszámok mind nem természetben állíttatnának elő, akkor kötelezi magát a város minden hiányzó közmunka napszámért 50 krt a vállalkozónak megváltásként fizetni.

5. Az esetleges készpénzbeli megváltási öszszegnek 90 százalékát minden 14 nap letelte után a városi mérnöki hivatal által ki fog utalványoztatni, a végkielégítés pedig az utnak felülvizsgálása után lesz kifizetendő.

6. A vállalkozók ajánlatukhoz egy 100 frtnyi bánatpénzt tartoznak mellékelni, mely a munka befejezése után az utolsó részletfizetéssel együtt ki fog utalványoztatni.

7. Valamennyi illetéket a melyek a szerződés után fizetendők a vállalkozó terhére esik.

8. Az ajánlatok folyó évi július hó 12-ike déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

Nagybecskerek, 1892. évi július hó 2-án.

Polgármester helyett:
Dimitrievits s. k.,
tanácsnok.

1931. szám 1892..

(316—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a paucsovai kir. járásbíró 1892. évi 1547. számú végzése következtében Hering Zsigmond soproni ügyvéd által képviselt Seltenhofer Frigyes fiai soproni cég javára Torontál-Erzsébetlak község ellen 550 frt 01 kr. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 850 frtra becsült 2 tüzi fecskendő, 2 kocsi és 3 tenyész bikából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró fenti számú végzése folytán 550 forint 01 kr. tökekövetelés, ennek 1891. évi október hó 27. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 36 frt 05 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Tor.-Erzsébetlak községhezánál leendő eszközlésére 1892. évi július hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1892. évi június hó 26-án.

E n g l,
kir. járásbírói végrehajtó.

HERCULESFÜRDŐ

(Mehadia mellett).

Világhírű kén- és sósvizek

56 C-ig menő természetes hőfokkal.

Idény kezdete május 1-én.

Mint üdülőhely is tömegesen látogattatik. — 1887-ben Erzsébet királyné ő Felsége hat heti tartózkodással szerencsétlente ezen fürdőt.

A gyógyulást keresők nemzetközi találkozója. Elragadó fekvés az óriási hegyektől övezett Cserna-völgyben. (312 3.1)

Pompás fürdőpaloták valamennyi forrás számára.

Villanyos világítás, új építkezések

Nagyszerű szállodák, gyógyterem, fürdői zene, variété-színház (tavaly óta megnyitva). Séták és kirándulóhelyek, hegyi séták. — Massage, svéd gyógytornász, villanyos fürdők — Hidegvízgyógyászat

Express- és keleti expressvonat összeköttetés, menetdíj-kedvezmények, hajóösszeköttetés valamennyi dunamenti országgal Orsován át.

Kedvező időjárás, pormentes, ozonduz levegő, védett helyzet.

A fürdőorvosokkal minden európai és keleti nyelven értekezhetni.

Fürdőorvosok: Dr. Litsok Ákos, dr. Németi J., dr. Popovits Sándor,

dr. Szörényi Tivadar, dr. Vuja György.

A. & A. Crompton & Co. limited

Park- & Woodend Mills near Oldham.

A hosszú évek sora óta előnyösen ismert „Extrahard-water-Qualitäten Abram Crompton, Travis Milne Crompton“ fonalgár óva inti vevőit hasonló utánzatok vásárlásától, habár azok teljesen hasonló kiállítással és csomagolással vannak is ellátva és egyuttal

200 (kétszáz) forint

jutalmat fizetnek annak, a ki készítményeik utánzóját olyképen nevezi meg, hogy azt bíróság felelőségre vonhatják.

Eziranti értesítéseket a következő czimek alatt kérünk: (249—13.6)

A. & A. Crompton & Co. limited,
Shaw, near Oldham, Angolország

Leopold Rosenzweig & Söhne,
Bécs, I. Gonzagagasse 16
vagy

Dr. Emil Links, udvari- és bir. ügyvéd,
Bécs, I. Hohenstaufengasse 2.

4463. tlkvi szám 1892.

(300—3.2)

Póthirdetmény.

A nagybecskereki kir. tvszék mint tlkvi hatóság közhirre teszi, miszerint Blau testvérek temesvári cég, végrehajthatónak Steiner Mihály nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 224 forint 67 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében 4462. szám alatt kibocsájtott árverési hirdetményben a nagybecskereki 3596. számú tjkvben 2481. hr. sz. 1496. összeirási sz. ház 230 □ öl beltelekkel 10247 frt, ugyanott 2482. hr. sz. és 1497. összeirási szám alatt felvett ház 210 □ öl beltelekkel 4207 frt kikiáltási árban 1892 évi szeptember hó 30-ik napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881: LX. tcz. 167. § a alapján Taussig Zsigmond pécsi cég végrehajtható érdekében is 658 frt 82 kr. tőkekövetelése s jár. iránti kielégítése végett megtartatni fog.

Jelen kérvény költségei 11 forint 65 krban állapittatnak meg.

Kelt Nagybecskereken a kir. törvényszék tlkönyvi hatóságánál 1892. évi május hó 31-én.

Hadzsics, s. k.,
kir. tszéki bíró.

4462. tlkvi sz. 1892.

(299—3.3)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Blau testvérek temesvári cég végrehajthatónak, Steiner Mihály végrehajtást szenvedő elleni 224 frt 64 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék kerületében levő Nagybecskerek községi 3596. számú tjkvben 2481. hr. sz. a. felvett 1496. sz. ház 230 □ öl beltelekkel 10247 frt, ugyanott 2482. hr. sz. a. felvett 1497. sz. ház 210 □-öl beltelekkel 4207 forint kikiáltási árban 1892. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 10 órakor ezen kir. törvényszék tlkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át vagyis 1024 frt 70 krt és 420 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881:LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék telekkönyvi irattárában és a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék tlkönyvi hatóságánál 1892. évi május hó 31-ik napján.

Hadzsics,
kir. törvényszéki bíró.

1119. kig. szám 1892.

(307—3.3)

Árverési hirdetmény.

Alólirott előljároság részéről közhirre tétetik, hogy a botosi határban fekvő az ugynevezett

„Überland“-féle

400 hold területű, 4 év előtt felszántott, és most kiváló minőségű, a község tulajdonát képező, termő föld, f. évi július hó 19-ik napján delelőtt 9 órakor e község háznál tartandó nyilvános szóbeli árverés után, 10 holdas parcellákban 4 évre azaz folyó évi október 1-étől, 1896. év október hó 1-éig bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt, bárki által megtekinthetők.

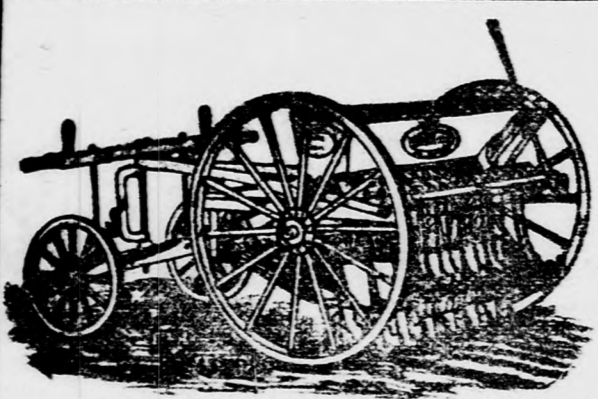
Kelt Botoson, 1892. évi július hó 1-ső napján.

Marinkovits s. k., Tornyanzky s. k.,
jegyző. bíró.

Schlick-féle vasöntőde és gépgyár

részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT. (91—18.9)
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCZA 14. — Fiók-raktár: KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgánycséplő-készületek,
számos első díjakkal kitüntetett szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
mélyítő- és egytetemes aczél-ekék.

eredeti Schlick- és Vidats-féle egyvasu ekék, talajmivelő eszközök.
valamint Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, darálók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató-gépek és fűkaszálo-gépek szállító mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. — Legjutányosabb árak. — Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Kazánkö-ellenes vegyülek

állandó gőzgépek és kazánok
részére beszerezhető

KREMER FÜLÖP

építőanyag kereskedésében.

Nagybecskerek. (253-6)

Használati utasítás ingyen.

9544. ki. sz. 1892.

(319-1.1)

Árlejtési hirdetmény.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa részéről ezennel közzé tétetik, hogy a Váraljai-utcában tervezett átérész felépítési munkálatoknak kiadása tekintetéből zárt ajánlati versenytárgyalás tüzetik ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen munkálatokra versenyezni kívánnak, hogy 50 krros bélyeg és a költségvetésben kitüntetett 1212 frtnyi összeg utáni 10 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat 1892. évi július hó 12-én déli 12 óráig a polgármesteri hivatalnál beadják.

A feltételek, költségvetés és tervrajz a kitűzött határnapig a városi II. tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi július hó 5-én.

Dimitrievits s. k., tanácsnok.

Diszoklevél 1891. Arany érem
Zágráb. Temesvár.

Kwizda
Restitutions-
fluid-ja.

(Üditő-nedv.)

Mosóvíz lovak számára. 1 üveg ára o. é. 1 frt 40 kr.

30 év óta az udvari istállóban, a katonai és uri nagyobb istállóban használatban van, erősítésül nagy fáradoalmak előtt és után az erő visszanyerése céljából. Feszamodások, megbicsaklások, idegmerevségeknél stb. Kiváló dolgokra képesíti a lovakat training-nel. (531-157)

Tessék a fenti védőjegyre figyelni és határozottan Kwizda Restitutionsfluid-jét tessék kérni. — Kapható minden gyógyszerárban és gyógyáru üzletben.

Főraktár:

KWIZDA FERENCZ JÁNOS,
cs. és kir. osztrák és kir. román udvari szállító,
körgyógyász Korneuburgban Bécs mellett.

Rendkívüli fontos találmány gyengeség ellen!

Férfiaknak!

A cs. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használ; még több évi gyengült v. elveszett erő is helyreállítható (külsőleg észrevehetetlen, garantizált ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyóymód). Híres tanárok elismerő nyilatkozatai, legmelegebb orvosi ajánlások és alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratok érdeke nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diszkrétívál. Tartalom és származás felismerhetetlen. Dr. Altmann Károly, Wien, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70. Felvilágosító rőpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. (35-23.23)

Csúz, köszvény, tagszagatas, fejfajás, csipőtájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyhító szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller“
kérendő. (12b-15.14)

2936. kig. szám 1892. (288-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Billéd községben lemondás folytán üresedésbe jött irnoki állásra, mely 350 forint készpénzbeli fizetéssel jár ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom pályázókat, hogy eddigi alkalmazásukat és igazoló kérvényeiket f. évi július hó 8-ik napjának d. u. 5 óráig hozzám adják be, mert a később beérkezők figyelembe nem vétetnek. A választás f. évi július hó 9-én d. e. 10 órakor fog Billéd községében megtartatni.

A német nyelv ismerete megkívántatik.

Kelt Csenén, 1892. évi július hó 23-ik napján.

Dr. Dellimanics,
főszolgabíró.

Dr. Lehmann

arczenőcse

kitűnő hatású szer szeplő, májfoltok és bőrkütségek ellen.

1 tégely 50 kr.

Dr. Lehmann mosdóvize

az arcbőrt üdév és ruganyossá teszi, az arczenőcs hatását előmozdítja. 1 üveg 50 kr.

Dr. Lehmann arczsappana

kellemes toalette-szappan, állandó használatra. 1 drb 50 kr. (230-8)

Dr. Lehmann rizspora (Fettpuder.)

a legjobb arczpor, — kitűnően tapad s teljesen ártalmatlan.

1 bádogdoboz 80 kr 1 papirdoboz 50 kr.

Összes cikkek fenti törv. bejegyzett védjeggyel vannak ellátva s kaphatók:

Kovács Sandor
gyógyszertárban Nagybecskereken.

Tavaszi
gyógyítás
Nyári
gyógyítás
Őszi
gyógyítás
Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer
köszvény
csúz
és minden
meghűlési
betegségek
ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és üstesbajok, gyomorgörös, gyomorégés, nyálk, székrekedés, májbeteg, vértelenség, aranyér és a legkülönbébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (11-24)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomorot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko J., lelkész Honnetschlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy ózozott eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szétküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I, Tuchlauben 9. sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagybecskereken kapható Kellner J., Kovács S., Moczkovcsák D. gyógyszer. és Haidegger Ö. urnaknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.